

ВСТУП

У системі освіти України відповідно до статті 76 Закону «Про освіту» діє психологічна служба, що забезпечує своєчасне і систематичне вивчення психофізичного розвитку здобувачів освіти, мотивів їх поведінки і діяльності з урахуванням вікових, інтелектуальних, фізичних, гендерних та інших індивідуальних особливостей, сприяє створенню умов для виконання освітніх і виховних завдань закладів освіти соціального та інтелектуального розвитку здобувачів освіти.

У своїй роботі соціальний педагог керується такими нормативними документами:

- Наказ МОН «Про проведення Всеукраїнського конкурсу авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів «Нові технології у новій школі» у номінації «Профілактичні програми» від 01.10.2018 № 1044
- Наказ МОН «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами і службами» від 02.10.2018 №1047.
- Наказ МОН «Про створення робочої групи з розроблення нормативно правових актів щодо забезпечення діяльності психологічної служби у системі освіти України від 07.02.2019 № 146.
- Лист МОН від 24.07.2019 № 1/9-477 "Про типову документацію працівників психологічної служби у системі освіти України"
- Наказ МОН від 21.03.2019 № 387 "Про проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою "Управління проектами особистісного розвитку учнів у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад на 2018-2023 роки"
- Наказ МОН від 01.10.2018 № 1044 "Про проведення Всеукраїнського конкурсу авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів "Нові технології у новій школі" у номінації "Профілактичні програми"
- Лист МОН від 07.08.2018 № 1/9-487 "Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти на 2018-2019 н.р."

Таким чином, спираючись на законодавчі норми, соціальний педагог загальноосвітнього закладу є представником влади та реалізує соціальну політику нашої держави. Через свою професійну діяльність фахівець здійснює роботу за багатьма напрямками, впливаючи на дитину, її оточення та створює виховуючи середовище для гармонійного розвитку особистості школяра.

I. Аналітична частина

Основною метою роботи соціального педагога є створення сприятливих умов для особистісного розвитку дитини (фізичного, соціального, духовно - морального, інтелектуального), надати їй комплексної соціально-психолого-педагогічної допомоги у саморозвитку та самореалізації в процесі соціалізації, а також захист прав дитини (соціальний, психолого-педагогічний та моральний) у її життєвому просторі.

Протягом вересня 2021-2022 н р, було складено соціальні паспорти класів і на їх основі складено соціальний паспорт школи.

Так в нашому навчальному закладі навчалось 1116 учні, з них учні пільгових категорій :

- дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування – 14;
- дітей з багатодітних сімей – 87;
- дітей з малозабезпечених сімей – 14;
- дітей з інвалідністю - 22;
- діти воїнів АТО – 48;
- діти внутрішньо переміщених осіб – 5.

На цих учнів заведені картки, в яких зафіксовані загальні відомості про дитину, батьків або осіб, що їх замінюють, місце їх роботи, житлово-побутові умови, зайнятість дитини в позаурочний час. Крім того, ведуться облікові справи дітей зазначеної категорії, в яких зібрані акти обстеження, індивідуальна робота з дитиною з боку класного керівника та соціального педагога, інформація щодо зайнятості, характеристики та інформаційні матеріали, надані класними керівниками. Сім'ї такої категорії знаходяться під супроводом класних керівників та соціального педагога, який дає рекомендації батькам, вчителям, дітям, які потребують піклування чи знаходяться у складних життєвих обставинах.

Велика увага приділяється організації профілактичної роботи з попередження девіантної поведінки. Проведено профілактичні бесіди як з учнями, так і з їхніми батьками. Ведеться контроль за відвідуванням занять учнів даної категорії.

Профілактична робота є системою спільних дій усіх учасників навчально-виховного процесу і ґрунтується на своєчасному виявленні та усуненні негативних інформаційних, педагогічних, психологічних, організаційних факторів, що зумовлюють відхилення в психологічному та соціальному розвитку учнівської молоді, в їхній поведінці,

стані здоров'я, а також в організації життєдіяльності і дозвілля. Протягом року соціальний педагог працювала над проблемою: «Попередження негативних явищ в учнівському середовищі».

II. Цілепокладаюча частина

Соціальний педагог Білоцерківського ліцею №17 на 2022-2023 навчальний рік ставить перед собою такі завдання:

- забезпечення, збереження і зміцнення фізичного, психологічного, соціального, морального здоров'я особистості;
- формування моральної свідомості, моральних якостей, соціально значущих орієнтацій і установок у життєвому самовизначенні і моральної поведінки;
- створення сприятливих умов у мікросоціумі для розвитку здібностей та реалізації можливостей людини, його позитивного потенціалу в соціально корисних сферах життєдіяльності, попередження тупикових ситуацій в особистісному розвитку;
- надання комплексної психолого-педагогічної допомоги і підтримки;
- створення комфортного, виховного простору в мікросоціумі;
- вести серед батьків роботу щодо роз'яснення правових та педагогічних знань;
- представляти інтереси учнів в органах законодавчої та виконавчої влади.

III. Змістова частина

№	Напрями діяльності з учасниками освітнього процесу закладу освіти. Види та форми роботи	Термін проведення	Цільова група	Відмітка про виконання
I	Діагностика			
1.	Виявлення та облік дітей, що потребують посиленої уваги з боку педагогічного колективу (діти-сироти та діти позбавлені батьківського піклування, діти з неповних, малозабезпечених та багатодітних сімей, діти з інвалідністю, діти загиблих службовців, діти учасників АТО/ООС, діти загиблих учасників АТО, діти з числа внутрішньо переміщених родин до 24.02.2022 року, діти внутрішньо переміщені особи від 24.02.2022 р, діти з сімей, батьки, яких є учасниками бойових дій в Україні з 24.02.2022 року).	вересень	1-11 класи	
2.	Оновлення банку даних на обдарованих та здібних дітей (за типами обдарованості).	вересень	1-11 класи	
3.	Спостереження за учнями під час навчальних занять та в позаурочний час з метою виявлення учнів із проблемами у поведінці, дезадаптованих учнів.	вересень-травень	1-11 класи	
4.	Вивчення умов родинного виховання учнів, соціально-професійного складу батьків.	жовтень	1-11 класи	
5.	Спостереження під час занять та перерв за учнями з метою виявлення дітей, які мають труднощі соціальної адаптації.	вересень-травень	1-11 класи	
6.	Взаємовідносини в родині учня Анкетування « Взаємени в сім'ї»	листопад	8-10 класи	
7.	Анкетування учнів 9, 11-х класів з питань професійного самовизначення.	грудень, березень	9,11 класи	
8.	Виявлення учнів, схильних до девіантної та адитивної (залежної) поведінки шляхом психолого-педагогічного аналізу, бесід з вчителями тощо.	жовтень, квітень	1-11 класи	

9.	Соціально-педагогічні дослідження за запитом адміністрації	вересень-травень	1-11 класи	
10.	Анкетування «Прояви агресивної поведінки»	грудень	учні девіантної поведінки	
11.	Анкета для оцінювання рівня шкільної мотивації й адаптації Н. Лусканової 2. Методика «Мої думки» 3. Методика «Самооцінка» 4. Методика «Агресивна поведінка» (За Є. Ільїним та П. Ковальовим) 5. Методика «Самодіагностика» 6. Методика «Готовність до середньої школи»	квітень	Учні 4 класів	
12.	За допомогою опитування батьків і класних керівників виявити дітей із числа пільгових категорій, неблагонадійних сімей та дітей девіантної поведінки, у яких не організовано дозвілля влітку.	квітень	учні соціально незахищених категорій	
13.	Спостереження за учнями під час навчальних занять та в позаурочний час з метою виявлення та оцінки особливостей діяльності і розвитку учнів «групи ризику» наприкінці навчального року.			
14.	Сприяння професійному самовизначенню учнів 9,11-х класів (індивідуальні і групові бесіди, розробка пам'яток та рекомендацій, профорієнтаційні ігри та анкетування).	вересень-травень	учні 9-11 класів	
15.	Акетування «Безпечне поводження в Інтернеті».	жовтень, січень	учні 5-9 класів	
II	Профілактика, у тому числі розвиток соціальних навичок			
1.	Провести профілактичну операцію «Урок» з метою перевірки стану виконання вимог Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту» в частині здобуття учнями загальної середньої освіти.	вересень	адміністрація школи соціальний педагог	
2.	Заняття з елементами тренінгу «Булінг та кібербулінг – реальна проблема сьогодення»	грудень	5,6 класи	
3.	Проведення превентивних занять «Корисні навички» щодо розвитку навичок безконфліктного спілкування та ведення здорового способу життя. Профілактика проявів стійкої соціальної дезадаптації учнів 1,5,10 класів (спільно з працівниками ювенальної превенції).	вересень-травень	учні 1,5,10 класів	

4.	Проведення превентивних занять «Корисні навички» спрямованих на розвиток самоповаги, вміння взаємодіяти з оточуючими, вести здоровий спосіб життя тощо.	грудень, лютий	7,8 класи	
5.	Заняття (бесіди, ігри, тренінгові вправи, диспути тощо) щодо формування толерантного ставлення до людей з особливими потребами, дітей-переселенців тощо. Профілактика проявів ксенофобії в учнівському середовищі «Ми – різні, але ми – рівні!»	грудень	5-11 класи	
6.	Проведення попереджувальних заходів щодо проблеми ВІЛ/СНІДу, формування толерантного ставлення до людей, які живуть із ВІЛ (інформаційно-профілактичні бесіди, тренінгові вправи тощо)	грудень	10,11 класи	
7.	Проведення превентивних занять (класних годин) щодо проявів адиктивної поведінки.	жовтень, січень	за запитом класних керівників	
8.	Оновлення інформаційних стендів з питань профілактики негативних явищ в учнівському середовищі.	листопад, березень	соціальний педагог	
9.	Заняття щодо підвищення обізнаності підлітків з проблеми торгівлі людьми.	жовтень, квітень	5-11 класи	
10.	Ознайомлення дітей з їх соціальними правами та обов'язками.	листопад, квітень	діти соціально незахищених категорій	
11.	Соціально-педагогічний супровід дітей та підлітків схильних до конфліктної поведінки. Тренінгові заняття з учнями «Готуємось до ДПА»(формування впевненості профілактика стресів.)	вересень-травень квітень	учні девіантної поведінки 9,11 класи	
12.	Здійснювати соціально-педагогічний патронаж дітей, позбавлених батьківського піклування та дітей сиріт, а також інших соціально-вразливих категорій дітей.	вересень-травень	діти соціальних категорій	
13.	Соціально-педагогічний патронаж соціально-вразливих категорій дітей (діти з неповних сімей та сімей, що знаходяться у стані розлучення).	вересень-травень	діти соціальних категорій	
14.	Вивчення особливостей взаємовідносин в сім'ї з метою профілактики домашнього насильства.	протягом року	учні та їх батьки	

III	Навчальна діяльність			
1.	Участь у роботі ШМО, педагогічних нарадах, консилиумах (за планом роботи школи).		соціальний педагог	
2.	Продовження роботи центру примирення (вирішення конфліктів в учнівському та педагогічному колективі).	вересень-травень	соціальний педагог, класні керівники	
3.	Консультації в навчально-методичних та наукових центрах, участь у нарадах для працівників психологічної служби.	вересень-травень	соціальний педагог	
4.	Гурткова робота «Особиста гідність. Безпека життя. Громадська позиція»	вересень-травень	соціальний педагог б а, в класи	
IV	Консультування			
1.	Індивідуальні та групові консультації батьків з питань соціальної адаптації дітей до школи, до нових умов навчання.	I тиждень	батьки, соціальний педагог	
2.	Консультації для батьків учнів 1 класу на тему “Адаптація до шкільного життя. Як допомогти дитині ”.	вересень	батьки, соціальний педагог	
3.	Консультування дітей груп соціального ризику.	вересень-травень	учні, соціальний педагог	
4.	Проводити консультації для педагогічних працівників та батьків з питань своєчасного виявлення суїцидального, депресивного стану дітей тощо, відповідного реагування на нього, надання дитині необхідної психологічної допомоги та підтримки, усунення факторів, які провокують такий стан.	вересень-травень	вчителі, батьки, соціальний педагог	
5.	Надавати консультативну допомогу батькам та особам, що їх замінюють, щодо правильності оформлення необхідних документів для отримання матеріальної допомоги та безкоштовного гарячого харчування	вересень, травень	батьки, соціальний педагог	
6.	Підготовка та поширення методичних матеріалів на допомогу класному керівникові початкової школи: «Безпечне і здорове життя»	жовтень	вчителі початкових класів, соціальний педагог	
7.	Консультування старшокласників з приводу професійної спрямованості, відповідних здібностей та нахилів; з питань вибору майбутньої професії	квітень	старшокласники, соціальний педагог	

	та вступу до ВНЗ.			
8.	Надання адресних рекомендацій батькам обдарованих та здібних учнів «Як потрібно та як, не варто поводити себе батькам з обдарованою дитиною», «Як розвинути творчий потенціал дитини».	жовтень, березень	батьки, соціальний педагог	
9.	Індивідуальне консультування учнів «групи ризику», важковиховуваних учнів.	вересень-травень	учні, соціальний педагог	
10.	Індивідуальне консультування батьків «Вибір стилю та методів сімейного виховання».	лютий	батьки, соціальний педагог	
11.	Консультування батьків з питань літнього відпочинку та оздоровлення дітей, допомога в оформленні необхідних документів.	квітень	учні пільгових категорій	
12.	Надання рекомендацій для батьків щодо організації відпочинку та оздоровлення дітей в літній період.	квітень, травень	батьки пільгових категорій	
13.	На основі дослідження соціальних характеристик родин, здійснити прогнозування соціального супроводу дітей з девіантною поведінкою та надати рекомендації для спільної роботи з класним керівником, вчителями.	вересень-травень	класні керівники	
14.	Виявлення учнів, які не визначилися з майбутньою професією з метою надання консультативної допомоги в цьому питанні.	березень, квітень	учні 9,11 класів	
15.	Здійснювати консультативну підтримку дітям та сім'ям, які постраждали у військових конфліктах та ВПО від 24.02.2022 року	за потреби	діти та сім'ї які постраждали у військових конфліктах, ВПО	
V	Зв'язки з громадськістю			
1.	Проінформувати службу у справах дітей, працівників ювенальної превенції, щодо наявності дітей девіантної поведінки, схильних до правопорушень, дітей, що виховуються в неблагополучних сім'ях (за запитом).	вересень – травень	соціальний педагог	
2.	Представлення інтересів дітей у різних інстанціях (суд, ювенальна превенція, служба у справах дітей тощо) (за потребою)	за потребою	соціальний педагог	
3.	Відвідування учнів, які пропускають заняття у школі без поважних причин. Інформування батьків про відсутність дітей на заняттях.	вересень-травень	батьки, соціальний педагог	

4.	Проінформувати службу у справах дітей, ювенальну превенцію, щодо організації нагляду за учнями девіантної поведінки, неблагополучними сім'ями під час літніх канікул.	травень	соціальний педагог	
5.	Обстеження житлово-побутових умов дітей сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування, родин що опинилися в СЖО	вересень-травень за потребою	соціальний педагог	
6.	Співпрацювати з МО соціальних педагогів Білоцерківської громади та іншими службами	протягом року	соціальний педагог	
VI	Просвіта			
1.	Просвіта педагогів: Виступи на педагогічних радах (за планом школи)	за планом	педагоги	
2.	Просвіта батьків : Виступи на батьківських зборах - повідомлення результатів психологічних досліджень, надання рекомендацій - «Адаптація першокласника» - «Адаптація п'ятикласника» - «Профорієнтація»	за запитом	батьки	
3.	Дистанційна робота: - розміщення матеріалів на сайті школи - онлайн консультування, бесіди.	в умовах надзвичайного стану	батьки, учителі, учні	
4.	Участь у семінарах конференціях ,МО, проектах професійного розвитку	протягом року	соціальний педагог	
5.	Систематично проводити просвітницьку та роз'яснювальну роботу серед сімей, у яких може виникати реальна загроза вчинення насильства або вже було вчинено насильство, про права, заходи і послуги, якими вони можуть скористатися.	вересень-травень		
6.	Запланувати і провести Тижні „Молодь України проти наркоманії та СНІДу”, „За здоровий спосіб життя”, Тиждень правових знань(за окремим планом)	листопад, грудень	класні керівники, учні	
7.	Акція «16 днів проти насильства» (за окремим планом)	листопад	учні	

8.	Оновлення інформаційних стендів з питань профілактики негативних явищ в учнівському середовищі.	Жовтень, січень	соціальний педагог	
VII	Інше (організаційно-методична, соціально-захисна функції)			
1.	Обстеження житлово-побутових умов проживання учнів пільгових та соціально-незахищених категорій. Складання відповідних актів.	Вересень- жовтень	соціальний педагог, класні керівники	
2.	Продовжувати здійснювати соціально-педагогічний патронаж дітей, позбавлених батьківського піклування та дітей-сиріт, а також здійснювати супровід дітей з малозабезпечених сімей та тих, які потрапили у складні життєві обставини.	Вересень- жовтень	соціальний педагог, класні керівники	
3.	Вивчення психолого-педагогічної літератури, робота з інтернет – ресурсами. Опрацювання, поповнення і оновлення літературної бази по соціальній педагогіці та психології, нормативно-правової бази	вересень- травень	соціальний педагог	
4.	Робота з документацією, обробка результатів досліджень, написання аналітичних довідок.	Вересень- травень	соціальний педагог	
5.	Підготовка до групових занять з учнями	вересень- травень	соціальний педагог	
6.	Ведення обов'язкової документації соціального педагога.	Вересень- травень	соціальний педагог	
7.	Складання аналітичних довідок за результатами проведених соціально-педагогічних досліджень.	Вересень- травень	соціальний педагог	
8.	Організація літнього відпочинку та оздоровлення дітей пільгових категорій	травень	соціальний педагог служби міста	